

Datum
2022-03-17

Diarienummer
KS-2022/76.109

Handläggare
Lena Fyrvald
08-535 313 95
Lena.Fyrvald@huddinge.se

Kommunstyrelsen

Vägledning för jordbruksmark i den fysiska planeringen i Stockholms län – yttrande över remiss från länsstyrelsen i Stockholms län

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens beslut

Bifogad skrivelse till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 17 mars 2022, bilaga 1, överlämnas till länsstyrelsen i Stockholms län som Huddinge kommuns yttrande över remissen Vägledning för jordbruksmark i den fysiska planeringen i Stockholms län.

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Stockholms län har remitterat ett förslag till vägledning för hur jordbruksmark ska hanteras i den fysiska planeringen. Vägledningen ska vara ett praktiskt stöd för kommunerna och underlätta hantering, utredning och bedömning av jordbruksmark i framför allt översikts- och detaljplanering.

Med vägledningen vill länsstyrelsen klargöra vad som krävs av de utredningar och bedömningar som genomförs inom den fysiska planeringen när jordbruksmark föreslås tas i anspråk för annat ändamål. Vägledningen ska även främja tydligare och mer transparanta avvägningar mellan jordbruksmark och bebyggelseutveckling samt öka kunskapen om jordbruksmarkens värden och lantbrukets förutsättningar.

Ärendet har samberetts mellan kommunstyrelsens förvaltning och miljö- och bygglovsförvaltningen. Samberedande förvaltningar anser att det är positivt med en vägledning från länsstyrelsen om hur utredningar och bedömningar om jordbruksmark bör genomföras i främst översiktsplaner och detaljplaner. Vägledningen är också ett bra kunskapsunderlag, vilket underlättar kommunens arbete.

Beskrivning av ärendet

Länsstyrelsen i Stockholms län har remitterat ett förslag till vägledning för hur jordbruksmark ska hanteras i den fysiska planeringen. Vägledningen ska vara ett praktiskt stöd för kommunerna och underlätta hantering, utredning och bedömning av jordbruksmark i framför allt översikts- och detaljplanering.

Med vägledningen vill länsstyrelsen klargöra vad som krävs av de utredningar och bedömningar som genomförs inom den fysiska planeringen när jordbruksmark föreslås tas i anspråk för annat ändamål. Vägledningen ska även främja tydligare och mer transparanta avvägningar mellan jordbruksmark och bebyggelseutveckling samt öka kunskapen om jordbruksmarkens värden och lantbrukets förutsättningar.

Av vägledningen framgår att en god odlingsjord utvecklas genom biologiska processer och ett långsiktigt arbete av dem som brukar den. Att återställa jordbruksmark, som har exploaterats för bebyggelse- eller infrastrukturändamål, är i det närmaste omöjligt. Jordbruksmarken har även kopplingar till en mängd andra ekosystemtjänster och många av våra natur- och kulturvärden.

Enligt miljöbalkens 3 kap. 4 § får jordbruksmark endast tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredsställande sätt genom att annan mark tas i anspråk.

I översiktsplanen behöver kommunen beskriva jordbruksnäringen som ett allmänt intresse, synliggöra intressekonflikter och redovisa hur planförslaget kommer att påverka befintlig jordbruksmark. En sådan beskrivning kan inkludera en beskrivning av kommunens jordbruksmark, till exempel genom att redovisa jordbruksmarkens lokalisering och värden kopplade till produktion, natur, kultur och rekreation.

När en detaljplan berör jordbruksmark måste kommunen göra en avvägning mellan förändrad markanvändning och bevarandet av jordbruksmarken. Avvägningen bör göras i mycket tidiga skeden av planprocessen, redan innan ett planuppdrag ges.

Vägledningen är uppdelad i två delar. I den första delen ligger fokus på hanteringen av jordbruksmark i den fysiska planeringens olika skeden. Den andra delen är ett kunskapsunderlag för jordbruksmark och jordbruket i länet. Utöver vägledningsdokumentet finns även en digital sammanställning över kartunderlag som ska sammanställas i en heltäckande digital webbapplikation.

Ärendets beredning

Ärendet har samberetts mellan kommunstyrelsens förvaltning och miljö- och bygglövsförvaltningen.

Huddinge kommun har fått uppskov med att lämna svar på remissen till den 5 maj 2022.

Förvaltningens synpunkter

Länsstyrelsen ser gärna att remissinstanserna särskilt fokuserar på frågorna nedan. De samberedande förvaltningarna har formulerat svar under respektive fråga.

• Är vägledningen användbar i ert arbete med översiktsplaner och detaljplaner?

Ja, det är mycket bra med ett underlag från central planprövande myndighet. Det är viktigt att samtliga kommuner i länet har samma utgångspunkt avseende fysisk planering och markanvändning. Vägledningen har på ett tydligt sätt gått igenom relevant lagstiftning och rättspraxis och är ett bra kunskapsunderlag, vilket underlättar kommunens arbete med frågor som rör jordbruksmark i översiktsplaner och detaljplaner.

Vägledningen tar på ett bra sätt upp de olika rollerna som finns i fysisk planering samt förhållningssättet till värdefull jordbruksmark.

• Vad skulle kunna förbättra vägledningens användbarhet i ert arbete med översiktsplaner och detaljplaner?

Det skulle underlätta om webbapplikationen över länets jordbruksmark går att implementera i kommunernas kartsystem.

• Är det användbart att information i text och kartunderlag samlas i en heltäckande digital webbapplikation?

Ja, det är mycket bra att informationen finns samlad och tillgänglig digitalt.

• Saknas något i vägledningen eller i det digitala kartunderlaget?

Ge gärna förslag på information eller underlag som kan kompletteras.

Vägledningen har på ett tillfredsställande sätt tagit med väsentliga uppgifter.

Vägledningen skulle kunna kompletteras med bra exempel på underlag och utredningar som tagits fram vid avvägningar om jordbruksmark i olika kommuners översikts- och detaljplanering.

I kunskapsdelen finns ett avsnitt om klimatförändringar och livsmedelsförsörjning. Detta avsnitt skulle ännu mer kunna visa på vilka effekter klimatförändringarna kan få för Sveriges livsmedelsförsörjning. Även aspekter kring jordbrukets påverkan på klimatet genom växthusgasutsläpp och möjligheten till upptag av koldioxid i jordbruksmark skulle kunna beskrivas.

Ekonomiska och juridiska konsekvenser

Förslaget till beslut innebär inga ekonomiska eller juridiska konsekvenser för kommunen.

Camilla Broo
Kommundirektör

Heléne Hill
Samhällsbyggnadsdirektör

Bilaga

Bilaga 1. Huddinge kommuns yttrande över remissen Vägledning för jordbruksmark i den fysiska planeringen i Stockholms län.

Bilaga 2. Remiss från Länsstyrelsen, *Vägledning för jordbruksmark i den fysiska planeringen i Stockholms län*

Beslutet ska skickas till

Länsstyrelsen i Stockholms län, stockholm@lansstyrelsen.se